

stræbelserne skulde gaa i den Retning her i det høie Thing, saa skal jeg selvfølgelig gjerne være med hertil. Naar jeg ikke har bristet mig til at gaa saavidt i den Retning, saa er det ganske simpelt af den Grund, at det Uvalg, som jeg har havt den Ære at være Medlem af, ikke har været af formaa til at gribe aktivt ind i Beskjæmpelsen af denne Sygdom. Det har indskrænket sig til at udtale sin store Sympathi, og give Anvisning paa, hvad der fra Kreatureernes Side nærmest maa være at gjøre for at standse denne Sygdom i dens Udbredelse. Derved har jeg imidlertid ikke turdet blive staaende, idet det er min Overbevisning, at der maa gjøres Noget og gjøres noget Reelt for at standse denne Sygdoms Udbredelse. Jeg har jo allerede hørt af den ærede Ordfører som ogsaa af den ærede Minister en Del af deres Indvendinger mod denne Endring. For ikke at sinke Tiden skal jeg allerede nu tage dem som Udgangspunkt og forklare mig i den Retning. Naar jeg har ment at være i god Overensstemmelse med den Tankegang, der har ditteret dette Forslag, saa grunder jeg det dels paa de Anmærkninger, som Ministeren har indsat i Lovforslaget, og dels paa den Kommissionsbetænkning, som er afgivet, og som maatte nærmest kan kaldes det Fundament, hvorpaa det nye Lovforslag er bygget. Jeg beklager, at det høie Thing ikke har havt Leilighed til at gjøre sig bekendt med denne Betænkning, da denne er meget indholdsrig, og giver mange udmærkede Oplysninger paa disse Omraader og særlig paa dette; med den høitæredede Formands Tilladelse skal jeg tillade mig at citere enkelte af de Udtalelser, som der er komne frem. Angaaende selve den her omhandlede Tuberkelshygge hedder det: „Det har allerede længe været erkjendt, at Tuberkelshygdommens Optraeden hos Kvæg og Svin er af en saadan Betydning, at det Offentlige siden den Tid, Sygdommens Smitsomhed blev fastslaaet, i høi Grad har maattet føle sig opfordret til at stride ind imod den“. Der nævnes saa, at paa den internationale Dyrlægekongres i Brüffel 1883 fremtom der saaledes Udtalelser, gaaende ud paa at den — nemlig Tuberkulosen — „maa indordnes under de Sygdomme, der bør bekjæmpes ved Politiets Foranstaltning“. Der føies til, at der netop af Hensyn til dens anerkjendte store Betydning for den menneskelige Sundhedspleie, dens Betydning for Landbruget og dermed for Nationaløkonomien, er en ikke mindre vigtig Grund for det Offentlige til at træde op mod den“. Der siges saa: „det kunde synes naturligt og rationelt rigtigst at indordne Sygdomme under de saakaldte ondartede

smitsomme (Lovens § 2) og at bekjæmpe den med de stærkeste Midler, der staa til det Offentliges Raadighed, altsaa især ved Nedslagning imod en passende Erstatning og ved en strengt gennemført Afsondring“. Jeg tror, at dert er denne Sygdom fuldstændig karakteriseret. Der er dens store Smitsfarlighed fastslaaet og der er fastslaaet, at det er en Sygdom, som egentlig burde bekjæmpes med de allerstærkeste Midler. Nu skal man vel hufte paa, at denne Kommission er ingen Lovgivende Magt, og at den kun giver sin Betænkning til Oplysning for den høie Regering og særlig for den Lovgivende Forsamling, men naar den har udtalt sig saa stærkt og saa bestemt overfor Sygdommen, synes jeg, at det var det mest Naturlige, at man saa havde sagt: derfor bør der tages ordentlig Hæft paa denne Sygdom, og derfor bør den indordnes under de Sygdomme, som bekjæmpes med stærkere Raaden end ved at give Anvisning til Husdyreierne om en mere paapassende Omgang med deres Kreaturer og paalægge dem en hel Del andre lignende Bestemmelser. Det, tror jeg, er altfor lidt. Efter at Kommissionen har udtalt, at uagtet der ikke gives „for vort Lands Vedkommende nogen omfattende Statistik over de direkte Tab ved Død og Nedslagning af angrebne Kreaturer, som Sygdommen forarsager, veed man dog med afgjort Sikkerhed, at de ere særdeles store, for ikke at sige uhyre“, og fremdeles, at de indirekte Tab, Produktionsformindstelsen, og Inddragelsen fra Avlen af en stor Mængde bedre Tillægsdyr, i hvert Fald ikke ere mindre end de direkte. Det er allerede Bevis for, at det er en temmelig stor Udgift, som derigjennem bliver paalagt denne særlige Del af vor Husdyrbrug. Til hderligere Oplysning anføres der saa, at hvis man kan antage, som det blev fremhævet i det fgl. Landhusholdningsseksstabs Møde den 24de Januar 1883, at det aarlige direkte Tab udgjør „1 pCt. af Kvægbestanden eller ca. 15,000 Stykker, vil dette alene andrage en Sum af 1½ Million Kroner, selv om man kun beregner en Gjennemsnitspris af 100 Kr. pr. Individ“. Dertil skal jeg nu for det Første bemærke, at Kreaturholdet vist næppe er saa stort, som her er hentydet til, og dernæst passer det aldeles ikke at sætte en Gjennemsnitssum af 100 Kr. som Erstatning af nedslagtede Kreaturer, der have lidt af denne Sygdom. Derfor tror jeg ikke, at det er saa uoverkommeligt fra Statskassens Side at træde hjælpende til paa dette Omraade. Thi naar Alt kommer til Alt, er det dog vistnok denne Indvending, som